

בש"פ 559/15 - בנאת חסן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 559/15

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

העורר: בנאת חסן

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט י' ליפשיץ) במ"ת 49659-11-14 מיום 20.1.2015

תאריך הישיבה: ח' בשבט התשע"ה (28.1.2015)

בשם העורר: עו"ד ליאור בר-זהר

בשם המשיבה: עו"ד סיון רוסו

החלטה

לפניי ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט י' ליפשיץ) שהורה על מעצר המשיב עד תום ההליכים נגדו.

1. נגד העורר, יליד 1993, הוגש כתב אישום לבית המשפט המחוזי בחיפה המייחס לו עבירת שוד בנסיבות מחמירות לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. על פי כתב האישום, ביום 18.10.2014 ניגש העורר עמוד 1

למתלוננת עת עלתה במדרגות בניין מגוריה, וניסה לתלוש מעליה תיק שנשאה עמה. המתלוננת ניסתה להתנגד, אך העורר המשיך למשוך בתיק בחוזקה, הפיל את המתלוננת לרצפה וגרר אותה במדרגות הבניין. אז הצליח ליטול את התיק לידי, הוציא ממנו את ארנקה של המתלוננת, ונמלט מהמקום. כתוצאה ממעשי העורר נגרמו למתלוננת שטפי דם ונפיחות באזורים שונים בגופה.

למען שלמות התמונה יצוין כי בעת ביצוע המעשים המיוחסים לו בכתב האישום, נשא העורר בעונש מאסר בפועל בן חמישה חודשים בדרך של עבודות שירות, שגזר עליו בית בית המשפט השלום בקריות (כב' השופט מ' עלי) ביום 5.3.2014. זאת לאחר שהורשע בשתי עבירות גניבה, שאחת מהן בוצעה בנסיבות דומות לנסיבות המתוארות בכתב האישום הנוכחי (להלן: ההליך הפלילי הקודם). על העורר נגזר גם עונש מאסר על תנאי בן חמישה חודשים, לבל יעבור עבירות רכוש נוספות במשך שלוש שנים מיום גזר הדין. כמו כן, הושתו עליו צו פיקוח של שירות המבחן למשך שנה ועונשים נוספים שפורטו בגזר הדין.

2. העורר נעצר ביום 15.11.2014 ושוהה במעצר מאז. ביום 24.11.2014, בד בבד עם הגשת כתב האישום האמור, הוגשה בקשה למעצר העורר עד תום ההליכים. בדיון הראשון שהתקיים בעניינו של העורר ביום 1.12.2014, קבע בית המשפט (כב' השופטת ר' בש), לאחר שהעורר לא חלק על כך, כי ישנן ראיות לכאורה שלפיהן ביצע העורר את העבירה המיוחסת לו, וכי ישנו חשש סביר כי אלמלא ייעצר יסכן את שלום הציבור. לצד זאת, הורה בית המשפט על קבלת תסקיר מעצר שיתייחס לאפשרות לשחרר את העורר לחלופת מעצר. זאת, בשים לב לעברו הפלילי שאינו מכביד --לגילו הצעיר. ביום 1.1.2015 התקיים דיון נוסף, אך הואיל וטרם התקבל תסקיר המעצר בעניינו של העורר, דחה בית המשפט (כב' השופט י' ליפשיץ) את ההכרעה בבקשת המעצר עד תום ההליכים עד לקבלת תסקיר המעצר.

3. ביום 14.1.2015 הוגש תסקיר כאמור. מן התסקיר עולה כי העורר הוא רווק המתפרנס מעבודות שיפוצים מזדמנות. העורר מגיע מרקע משפחתי קשה, שחייב אותו לצאת ולעבוד לפרנסת המשפחה מגיל צעיר. העורר השלים 12 שנות לימוד והשתלב לפרקים במסגרת עבודה מסודרת. עוד עולה כי העורר שיתף פעולה עם התכנית הטיפולית שנקבעה לו על ידי שירות המבחן במסגרת צו הפיקוח האמור. לצד זאת, צוין כי העורר נוהג לעתים בצורה אימפולסיבית ולא שקולה, בין היתר נוכח גילו הצעיר. עוד צוין כי העורר אינו מכיר באופן מלא באחריותו לאירועים שהביאו למעצרו הנוכחי. משכך, נקבע בתסקיר כי נשקפת מסוכנות מן העורר וכי קיים סיכוי להישנותם של מעשים דומים. בסופו של התסקיר בא שירות המבחן בהמלצה לשחרר את העורר לחלופת מעצר בבית דודו, שם ישהה בתנאים של מעצר בית מלא, תחת פיקוח הדוד ופיקוחם של שניים נוספים. המלצה זו נסמכה, בין היתר, על כך שבמסגרת ההליך הפלילי הקודם בעניינו של העורר הוא שוחרר לחלופת מעצר בבית דודו כאמור, שאותה לא הפר.

4. דיון נוסף התקיים ביום 20.1.2015. בית המשפט (כב' השופט י' ליפשיץ) קיבל את בקשת המשיבה לעצור את העורר עד תום ההליכים, ודחה את בקשתו של העורר להשתחרר לחלופת מעצר בבית דודו. בית המשפט שב וקבע כי יש ראיות לכאורה לביצוע העבירה המיוחסת לעורר וכי נשקפת ממנו מסוכנות. בית המשפט עמד על השיקולים התומכים בשחרור העורר לחלופת המעצר המוצעת, שעיקרם גילו הצעיר של העורר; עברו הפלילי המצומצם יחסית; והמלצתו החיובית של שירות המבחן בנוגע לשחרור העורר לחלופת מעצר. מנגד, עמד בית המשפט על הדמיון שבין העבירה הנוכחית לבין העבירות שבהן הורשע העורר בהליך הפלילי הקודם, תוך שהדגיש כי הפעם כללו מעשי העורר גם אלימות כלפי המתלוננת. עוד עמד בית המשפט על הערכת שירות המבחן כי העורר נוטה לאימפולסיביות ולהתנהגות לא שקולה, הנובעת, בין היתר, מגילו הצעיר; ועל העובדה כי העבירה בוצעה בעת שנשא העורר את עונש עבודות השירות שהושת עליו. לאחר שאיזן בין מכלול השיקולים האמורים, קבע בית המשפט קמא כי לא ניתן לתת אמון בעורר

שלא יבצע עבירות נוספות אם ישוחרר לחלופת מעצר. לפיכך, וחרף העובדה כי צוין שחלופת המעצר שהוצעה היא ראויה, נקבע כי אין בה כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת מן העורר.

5. מכאן הערר שלפניי. העורר חוזר על בקשתו לשחררו לחלופת מעצר בבית דודו, ואף מסכים להוספת פיקוח אלקטרוני. העורר טוען כי בית המשפט לא ייחס משקל מספיק להמלצת שירות המבחן שתמכה בשחררו לחלופת מעצר, והעניק משקל יתר לנטייתו לאימפולסיביות; כי שגה בית המשפט קמא בכך שקבע כי לא ניתן לתת אמון בעורר, בין היתר נוכח הרשעתו הקודמת, וזאת בשל כך שבפעם הקודמת שבה שוחרר העורר לחלופת מעצר לא היו הפרות מצדו; כי אף אם יש דמיון בין העבירה בעניינו לאלו בגין הורשע העורר בעבר, הרי ששם דובר בעבירת גניבה בלבד; כי לא ניתן משקל מספיק לעובדה כי מדובר בשהייתו הראשונה של העורר במעצר, שלה נודעת השפעה מרתיעה ומחנכת של ממש; וכי יש בתוספת פיקוח אלקטרוני לחלופת המעצר שנמצאה הולמת כדי לרפא את חששותיו של בית המשפט קמא בדבר מסוכנותו.

6. באת כח המשיבה התנגדה לקבלת הערר. בדיון לפניי סמכה טענותיה על קביעותיו של בית המשפט קמא, מנימוקי. כמו כן הדגישה את ההחמרה במעשי העורר בעבירה הנוכחית בהשוואה לעבירות הקודמות בהן הורשע ואת החשש מפני התנהגות אימפולסיבית שעומד בעינו, בין היתר נוכח גילו הצעיר של העורר. לבסוף צוין כי חשש זה לא יירפא מעצם הוספת פיקוח אלקטרוני.

7. לאחר עיון בערר ובצירופותיו, ולאחר ששמעתי את הצדדים בדיון שהתקיים לפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות. כידוע, כאשר מתבקש בית משפט להורות על מעצרו של נאשם עד לתום ההליכים נגדו, יש לבחון האם קיימת חלופת מעצר שיהיה בה כדי להשיג את מטרת המעצר, תוך פגיעה פחותה בחירותו של הנאשם (סעיף 21(ב)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996). שחרור מסוג זה מחייב מידה של אמון מצד בית המשפט כי הנאשם יקיים את תנאי חלופת המעצר. בהיעדר אמון בנאשם שימלא את התנאים שהוטלו עליו – יתקשה בית המשפט לשחררו לחלופת מעצר (ראו בש"פ 3161/10 מדינת ישראל נ' מהרבנד, פסקה 22 (2.5.2010)). בעניינו, לא ראיתי להתערב בקביעתו של בית המשפט קמא, שלפיה אין לתת בעורר אמון כאמור. על פי כתב האישום, העורר ביצע את המעשים המיוחסים לו מספר חודשים לאחר שהורשע בביצוע שני מעשי גניבה, אחד מהם דומה מאוד בנסיבותיו למקרה שלפניי. לפי המיוחס, הפעם חלה החמרה במעשי העורר, שנקט באלימות כלפי המתלוננת וגרם לה לחבלות. חומרה מיוחדת נודעת לכך שהעורר ביצע את המיוחס לו בעודו מבצע עבודות שירות שנגזרו עליו בהליך הקודם בעניינו, ואף תלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי בן חמישה חודשים. מכלול נתונים אלה מעיד על חוסר מורא מן החוק, והוא הקשה על בית המשפט המחוזי ליתן בעורר את האמון הדרוש לשם שחררו לחלופת מעצר. בהינתן המסוכנות הנלמדת מנתונים אלה, לא מצאתי כי קיימת עילה להתערב בהחלטה לעצור את העורר עד תום ההליכים.

אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, ח' בשבט התשע"ה (28.1.2015).

ש ו פ ט
